

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Jennifer Hood

BESLUT
2022-11-11

Diarienummer
511-48439-2020

Sida
1(14)

Bildande av Härskogens naturreservat i Lerums kommun och Härryda kommun

Innehållsförteckning

Uppgifter om naturreservatet
Beslut om bildande m.m.
Syftet med naturreservatet
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Beslut om föreskrifter
Ärendets handläggning
Länsstyrelsens bedömning och motivering
Upplysningar
Kungörelse
Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Bilagor

Bilaga 1a. Beslutskarta reservatsgräns
Bilaga 1b. Beslutskarta undantag väg 523 mm
Bilaga 1c. Beslutskarta upphävande landskapsbildsskydd
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Inkomna remissvar
Bilaga 6. Sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Härskogens naturreservat
NVR ID:	2052884
Län:	Västra Götalands län
Kommuner:	Lerum och Härryda
Ungefärlig mittpunkt:	N 6402488, E 341955 SWEREF99
Lägesbeskrivning:	Ca 5 km sydost om Lerum och ca 4 km nordost om Härryda
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	363 hektar varav vatten 189 hektar
Förvaltare:	Västkoststiftelsen förvaltar naturmark och friluftsanordningar, förutom vandringsleder, elljusspår och parkering som förvaltas av Lerums kommun.
Naturgeografisk region:	Södra Västergötlands sprickdalsområde

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1a som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Härskogens naturreservat.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Landskapsbildsskydd enligt 19 § naturvårdslagen, den 29 september 1972, dnr 11.123-126-1011-71 (14AK 1972:410A)

Länsstyrelsen beslutar att detta områdesskydd upphävs i den del som är markerad på karta i bilaga 1c när nu aktuellt beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen beslutar att Västkoststiftelsen ska vara förvaltare av naturreservatet. Vandringsleder, elljusspår och parkering förvaltas dock av Lerums kommun. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla ett tätortsnära, välbesökt naturområde med mycket höga värden för friluftsliv och rekreation, med strövvänlig barrskog och vackra sjövyer.
- förvalta området så att skogen på sikt utvecklas till äldre barrskog med naturskogskvaliteter, så att den biologiska mångfalden i området ökar och skogen och sjöarna utgör värdefulla livsmiljöer för skyddsvärda arter.
- tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Området ska vara tillgängligt för besökare att bedriva friluftslivsaktiviteter på land och i sjöarna och uppleva de naturmiljöer och skönhetsvärden som finns i området.

Syftet ska uppnås genom att:

- området skyddas från exploatering.
- skogen skyddas från produktionsskogsbruk.
- området hålls tillgängligt och attraktivt för besökare.
- friluftsanordningar anläggs samt underhålls så att de är i bra skick.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Härskogens naturreservat ligger mellan de båda sjöarna Stora och Lilla Härsjön, ca fem km sydost om Lerum och ca fyra km nordost om Härryda. Naturreservatet är en del av ett stort, välbesökt och populärt friluftsområde som också kallas Härskogen. Detta område består av barrskogar, sjöar och våtmarker. Inom naturreservatet finns en stor, befintlig parkering och härifrån utgår ett flertal vandringsleder och elljusspår. Inom naturreservatet finns flera rast- och övernattningsvindskydd samt eldstäder i anslutning till vindskydden.

Härskogen är sedan länge ett välkänt och populärt område för friluftsliv och rekreation. Hit kommer folk för att exempelvis vandra, springa, orientera, fiska, bada, åka skidor och skridskor, paddla, göra utflykter och tälta. Skolor, sportklubbar och friluftsföreningar använder också området för sina respektive aktiviteter.

Skogen i naturreservatet utgörs av barrskog, både granskog, tallskog, barrblandskog och lövblandad barrskog. Intill Stora Härsjön finns ett område med lövskog, varav en del av eckdominerad ädellövskog. Lövskogen har naturlig struktur, gott om död ved och äldre lövträd. I stora delar av naturreservatet har barrskogen börjat få naturskogsqualiteter och större inslag av död ved. Här finns lodytor, branter, bäckar och fuktiga miljöer som skapar gynnsamma miljöer för svampar, mossor och lavar. En del av träden är mer än 100 år och det finns inslag av äldre ekar, aspar och tallar. I reservatet har ett par rödlistade arter hittats; en mossa och ett par taggsvampar. Arten sammetstaggsvamp är rödlistad och omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP). Det finns fynd av ett flertal signalarter i området, både mossor, lavar och svampar. På vissa håll i naturreservatet är barrskogen yngre och mer produktionsartad, med endast sparsamt inslag av död ved och äldre träd. I sjöarna häckar bland annat smålom och storlom.

Hela naturreservatet ägs av Väst kuststiftelsen samt Naturvårdsverket.

För att områdets natur- och friluftsvärden ska bevaras och utvecklas behövs skötsel och underhåll av friluftsanordningar och skogen behöver skyddas mot produktionsinriktat skogsbruk. Länsstyrelsen anser att områdets höga friluftsvärden tillsammans med naturvärdena motiverar att området ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Uppföra eller väsentligt ändra utformningen av byggnad eller annan anläggning. Förbudet gäller inte stängsel eller hägnad kring tomtmark. För byggnader, anläggningar eller anordningar för friluftslivet, se A8.
2. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, påla eller bedriva täkt av något slag.
3. Anordna upplag, fylla ut eller tippa massor.
4. Påverka området hydrologi genom att dika, dämma, avleda eller valla in.
5. Avverka, gallra, röja, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner. Förbudet gäller inte träd som fallit över tomtmark, vägar eller stigar. Trädet ska lämnas som död ved inne i reservatet.
6. Så, plantera eller sätta ut arter från samtliga artgrupper.
7. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel.

Förbuden enligt A1-A7 gäller inte åtgärder som har tillstånd enligt någon av föreskrifterna A8-A12.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

8. Uppföra byggnad, anläggning eller anordning för friluftslivet, till exempel vindskydd eller toalett. För övriga byggnader och anläggningar, se A1.
9. Anlägga stig, gång-, cykel- eller ridväg.
10. Märka upp ny vandrings-, cykel- eller ridled.
11. Anlägga ledning eller anläggning för vatten eller avlopp.
12. Bekämpa invasiva, främmande arter med metoder som är förbjudna enligt föreskrifterna A1-A7.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
2. Vid ombyggnation eller trafiksäkerhetshöjande åtgärder av väg 523 (Härskogsvägen) gäller inte A1, A2, A3, A4 och A5 inom vägområde för väg 523 i dess sträckning inom reservatet samt inom område markerat på karta i bilaga 1b.
3. Vid anläggande av nya vandringsleder, på grund av ombyggnation eller trafiksäkerhetshöjande åtgärder av väg 523 (Härskogsvägen), inom område markerat på karta i bilaga 1b gäller inte A1 (anläggande av spänger), A2 (gräva, schakta, borra), A3 (anordna upplag), A5, A8, A9 och A10.
4. Vid vägghållaråtgärder för väg 523 (Härskogsvägen) gäller inte A1, A2, A3, A4, A5 och A7 (för halkbekämpning) inom vägområdet samt 10 meter på vardera sida om vägområdet. Med vägghållaråtgärder avses normal vägghållning samt mindre underhållsåtgärder, till exempel siktschakter, slänt- och bergssäkring och trafiksäkerhetsförbättringar av väganslutningar.
5. Vid underhåll och reparation av övriga vägar gäller inte A2, A3, A4 och A5 inom vägområdet. Befintlig väg mellan Lilla Härsvägen och österut mot Ölslanda 10:87 får underhållas, repareras och förbättras i sin nuvarande sträckning, se karta i bilaga 1b.
6. Vid underhåll eller reparation av befintlig brygga som har tillkommit i laga ordning är det tillåtet att borra, påla, anordna tillfälliga upplag samt röja sly och buskar i direkt anslutning till bryggan.
7. Vid underhåll eller reparation av befintlig avloppsanläggning, ledning eller annan anläggning som har tillkommit i laga ordning är det tillåtet att gräva, anordna tillfälliga upplag samt röja sly och buskar i direkt anslutning till anläggningen.
8. Vid underhåll av befintlig siktgata för jakt är det tillåtet att röja träd och buskar med en stamdiameter mindre än 10 cm.
9. Vid reparation, underhåll, trädssäkring och ombyggnad av befintlig luftledning enligt gällande ledningsrätt, nyttjanderätt eller servitut. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.
10. Vid samtliga åtgärder som Svenska kraftnät utför enligt rättigheter i beslut om gällande ledningsrätt, för att förvalta, reparera, underhålla och bygga om kraftledningar i och i anslutning till naturreservatet.
11. För fastigheterna Gamlebo 1:42-1:49 och Brunstorp 3:18 är det tillåtet att:
 - a) Röja sly och buskar mellan nämnda fastigheter och Lilla Härsvägen i syfte att underhålla siktgator för utsikt. Grova lövträd och tallar får dock inte tas ner. Döda träd ska lämnas, antingen stående eller läggas på lämpligt ställe i reservatet.

- b) Förvara båtar intill nämnda fastigheter.
- c) Underhålla, reparera och förbättra Lilla Härsjövägen i sin nuvarande sträckning, så att den blir farbar för nödvändig tung trafik, till exempel räddningstjänst.
- d) Underhålla, reparera och förbättra befintlig väg i sin nuvarande sträckning mellan Lilla Härsjövägen och Brunstorp 3:18, så att den blir farbar för nödvändig tung trafik, till exempel räddningstjänst. Se karta i bilaga 1b.
- e) Anlägga och underhålla gångväg/väg från slutet av Lilla Härsjövägen och fram till Gamlebo 1:42 och 1:44. Se karta i bilaga 1b.
- f) Anlägga och underhålla parkeringsplats intill Gamlebo 1:42 och 1:44.
- g) Ta vatten för husbehov från Lilla Härsjön.

B. Föreskrifter om förpliktelser att tåla intrång (7 kap. 6 § miljöbalken)

Detta avser hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande åtgärder genomförs för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Naturreservatets gränser märks ut i terrängen.
2. Informationsskyltar sätts upp och underhålls.
3. Vandringsleder med tillhörande anordningar, till exempel spänger, underhålls. Vid behov anläggs spänger och andra tillhörande anordningar längs lederna. Vid behov röjs sly och buskar bort längs vandringsleder och elljusspår för att hindra att lederna växer igen.
4. Eldstäder anläggs vid de befintliga vindskydden.
5. Vedförråd anläggs vid vindskyddet vid södra delen av Stora Härsjön.
6. Befintliga anordningar för friluftslivet, såsom parkering, vindskydd, toalett, eldstäder och vedförråd, underhålls.
7. Naturvårdsinriktad skötsel av barrskog utförs. Detta inkluderar gallring, röjning, tillskapande av död ved, plockhuggning, ringbarkning och naturvårdsbränning.
8. Naturvårdsinriktad skötsel av lövskog och/eller enstaka träd utförs. Detta inkluderar röjning, beskärning, plockhuggning och tillskapande av död ved, veteranisering, utsättande av mulmholkar och stödplantering av lövträd.
9. Friställande av träd, till exempel gamla tallar och lövträd.
10. Träd som utgör en risk för skada på människor, friluftsanordningar eller forn- och kulturlämningar fälls eller beskärs.
11. Träd som har fallit över, eller utgör hinder vid, friluftsanordningar eller forn- och kulturlämningar flyttas.
12. Bekämpning av invasiva, främmande arter.

13. Åtgärder för att begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre om angreppen riskerar att hota syftet med naturreservatet. Tillåtna metoder är utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och/eller barkning. Fällda träd ska i första hand lämnas inom naturreservatet men får transporteras ut om natur- eller friluftsvärden påtagligt hotas. Eventuellt fångstvirke ska föras ut ur reservatet.
14. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden utförs.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Parkera motordrivet fordon, husvagn eller liknande utanför anvisad parkeringsplats. På anvisad parkeringsplats får inte parkering av husvagn, husbil eller liknande ske mellan klockan 0.00 och 4.00.
2. Ha hund okopplad. Förbudet gäller inte i samband med jakt eller eftersök av skadat vilt.
3. Ta bort eller på annat sätt skada döda träd och buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner.
4. Elda på andra platser än i de eldstäder som är iordningställda och anvisade. Förbudet gäller inte medhavda grillar, gasol- och spritkök eller liknande.
5. Övernatta mer än två dygn i sträck på samma plats.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

6. Utföra undersökningar som innebär permanent markering av plats, fällfångst av djur eller annan påverkan på naturmiljön.

Ordningsföreskrifterna enligt C ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelserna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B ovan).
2. När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar.
3. Vid ombyggnation eller trafiksäkerhetshöjande åtgärder av väg 523 (Härskogsvägen) inom vägområde för väg 523 i dess sträckning inom reservatet samt inom område markerat på karta i bilaga 1b.

4. Vid anläggande av nya vandringsleder, på grund av ombyggnation eller trafiksäkerhetshöjande åtgärder av väg 523 (Härskogsvägen), inom område markerat på karta i bilaga 1b gäller inte föreskrift C1 och C3.
5. För fastigheterna Gamlebo 1:42-1:49 och Brunstorp 3:18 är det tillåtet att:
 - a) Elda i befintliga eldstäder belägna intill nämnda fastigheter.
 - b) Parkera bilar för nämnda fastigheters behov intill Lilla Härsvägen samt intill nämnda fastigheter.

Ärendets handläggning

Våren 2020 kontaktade Västkuststiftelsen Länsstyrelsen med ett förslag om att bilda naturreservat på deras fastigheter Härskogen 1:1 och Rya 1:17. Länsstyrelsen besökte området i fält och konstaterade att området har mycket höga värden för friluftslivet. Länsstyrelsen gav naturvårdskonsulten Calluna i uppdrag att göra en naturvärdesinventering av skogen. Inventeringen visade att stora delar av skogen har naturvärden. Fastigheten Härskogen 1:4 har köpts in av Naturvårdsverket.

Trafikverket planerar att förbättra trafiksäkerheten längs väg 523 (Härskogsvägen) som går genom naturreservatet. Planen är att göra en ombyggnation av vägen i norra delen av reservatet mellan Stora Härsvägen och Kollsvägen. I samband med ombyggnationen kan det bli aktuellt att anlägga nya vandringsleder i norra delen av naturreservatet. Länsstyrelsen har haft möten med Trafikverket angående reservatsbildningen och vägförbättringarna. Länsstyrelsen har undantagit de områden av naturreservatet som berörs av ombyggnationen av vägen samt eventuellt anläggande av nya vandringsleder. Undantag från A- och C-föreskrifter har införts för ombyggnationen, anläggande av nya vandringsleder samt väghållaråtgärder för väg 523. Naturreservatet ska alltså inte hindra Trafikverkets planerade åtgärder för vägen.

Samtliga berörda mark- och sakägare har förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Lerums kommun, Härryda kommun, SGU och Skogsstyrelsen.

Trafikverket, Statens geotekniska institut, Göteborgsregionen, Bohusläns museum, LRF, Lerums Naturskyddsförening, Naturskyddsföreningen i Härryda, Göteborgs Naturhistoriska museum, Göteborgs Ornitologiska Förening, Botaniska föreningen i Göteborg, Västsvenska Entomologklubben, Göteborgs Svampklubb, Olle Adolfsson Lerums SOK, Föreningen Härsvägens lägergård, Lerums Sportfiske och Fiskevårdsförening, Sportfiskarna, Göteborgs Stigcyklister och Göteborgs Cykelförbund har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Inkomna remissvar och Länsstyrelsens ställningstagande finns i bilaga 5.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Härskogens naturreservat ligger intill Stora och Lilla Härsjön. Det ingår i ett stort område med barrskogar och sjöar som också kallas Härskogen, och som är ett välbesökt och populärt friluftsområde. Hit kommer besökare för att ägna sig åt många olika slags friluftsaktiviteter, till exempel vandring, löpning, orientering, utflykter, övernattning, paddling, fiske, bad och skidåkning. I reservatet finns flera vandringsleder och elljusspår samt flera vindskydd och eldstäder.

Skogen i reservatet består av mestadels äldre barrskog med inslag av lövträd och yngre gran och tall. En stor del av skogen har höga naturvärden och här finns inslag av äldre träd, även lövträd, samt allmänt med död ved. I reservatet finns ett flertal signalarter och hotade arter av framför allt svampar, mossor och lavar. I sjöarna häckar bland annat smålom och storlom.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering av beslutet

Naturreservatet ingår sedan 2021 i programmet Tätortsnära natur i Göteborgsregionen. Länsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ge de områden som ingår i programmet ett långsiktigt skydd.

Naturreservatet ligger nära Lerum och Härryda men även nära Göteborg. Det är ett sedan länge välkänt och omtyckt friluftsområde med många besökare hela året. Många föreningar och skolor använder också området för friluftsdagar, träningar och andra arrangemang. Skogen hyser idag naturvärden och dessa kommer på sikt att öka, bland annat genom ökad mängd död ved. I området finns naturvårdsintressanta strukturer som småvatten, bäckar, sjöar, myrar, branter och lodytor, gamla och grova barrträd och lövträd samt liggande och stående döda träd. Skogen har goda förutsättningar att på sikt bli gynnsam livsmiljö för hotade och skyddsvärda arter, till exempel mossor, lavar och svampar. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att skydda populära friluftsområden mot exploatering och skogsbruk, samt bilda fler skyddade naturområden i Göteborgsregionen för friluftsliv och rekreation och bevarandet av biologisk mångfald.

Naturreservatet omfattas av landskapsbildsskydd bildat 1972. Landskapsbildsskyddet är betydligt större än naturreservatet. När naturreservatet bildas får det aktuella området ett starkare skydd än tidigare. Landskapsbildsskyddet upphävs även på de bebyggda fastigheter som ligger omgivna av naturreservatet, men inte ingår i reservatet. På dessa fastigheter kommer det fortfarande att gälla strandskyddsbestämmelser. Länsstyrelsen anser att detta är ett tillräckligt skydd för de aktuella fastigheterna. Länsstyrelsen anser att detta utgör sådana synnerliga skäl som krävs enligt miljöbalken för att upphäva delar av ett landskapsbildsskydd. Se bilaga 1c.

Härskogsvägen, väg 523, går genom reservatet. Vägen är olycksdrabbad och har på flera ställen dålig sikt i snäva kurvor. För att höja säkerheten längs vägen planerar Trafikverket att göra en omdragning av vägen mellan Stora Härsjön och Kollsjön. I samband med detta kan det bli aktuellt att anlägga nya vandringsleder. Naturreservatet berörs endast i ett mindre område i norra delen. Detta område har

undantagits från reservatsbestämmelserna för att möjliggöra ombyggnationen av vägen med tillhörande åtgärder. Länsstyrelsen anser att det är en viktig åtgärd att höja trafiksäkerheten längs vägen. Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna inte påverkar syftet med reservatet. I området finns det förutsättningar för skred i finkorniga jordarter, områden som kan innehålla kvicklera, instabila branter och vattendrag i anslutning till raviner. Vid tillståndsprövning inför ombyggnation av vägen är det därför viktigt att utreda geologiska och geotekniska förutsättningar.

Lerums kommun förvaltar redan idag de vandringsleder och elljusspår som går igenom reservatet och utanför, samt den befintliga parkeringen. Eftersom det redan finns en fungerande förvaltning för parkeringen, vandringslederna och elljusspårerna, och lederna även går utanför naturreservatet, anser Länsstyrelsen att förvaltningen av dessa bör ligga kvar på kommunen.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Riksintressen

Hela reservatet ligger inom område av riksintresse för friluftsliv (FO18 Härskogenområdet). Området ingår i programmet och regeringsuppdraget Tätortsnära natur i Göteborgsregionen.

Befintliga områdesskydd

Reservatet ligger inom befintligt landskapsbildsskydd beslutat 1972. Det råder 300 meter strandskydd vid Stora och Lilla Härsjön.

Detaljplaner/översiktsplaner

Södra delen av reservatet ingår i generalplan för Landvetters flygplats och området ligger inom påverkansområde från flygplatsen. I gällande översiktsplan för Härryda kommun anges området för södra delen av Stora Härsjön som värdefull natur och regionalt område för friluftslivet. I förslag till ny översiktsplan för Lerums kommun anges området som naturmark och beskrivs som ett stort regionalt grönområde som sträcker sig över flera kommuner med natur- och rekreationsvärden. Det ska i huvudsak bevaras med oförändrad markanvändning för att värna friluftsliv och naturvärden.

Naturvärdesinventeringar

Det finns tre mindre områden med naturvärden klassade av Skogsstyrelsen: ett med barrskog och två med lövrik barrnaturskog. Det finns ett par utpekade sumpskogar beväxna med tall, gran och glasbjörk. Stora Härsjön och Tvärån har god ekologisk status enligt miljökvalitetsnormer.

Fornlämningar

Inom reservatet finns en fossil åker, två husgrunder från historisk tid och en fyndplats.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar samt God bebyggd miljö.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla i hela naturreservatet, se 4 § skogsvårdslagen (1979:429).

Därmed har markägaren inte längre något ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen för att bekämpa eller förebygga insektshärjning i skog.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning, t.ex. följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om strandskydd och vattenverksamhet
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, t.ex. fridlysningsbestämmelser
- Fiskebestämmelser i Havs- och vattenmyndighetens författningssamling

- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen
- Kulturmiljölagen
- Jaktlagstiftningen
- Lagen om skydd mot olyckor, t.ex. generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.

Reservatets gränser

Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser, se bilaga 1a. Även efter justeringar av fastighetsgränser i kartan, till exempel efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen följa den nya fastighetsgränsen i berörd del.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Västkuststiftelsen är förvaltare för naturmark och friluftsanordningar, förutom vandringsleder, elljusspår och parkering som förvaltas av Lerums kommun. Förvaltningen ska ske i samverkan med markägare och berörda föreningar.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Göteborgs-Posten.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Jennifer Hood har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också medverkat avdelningschef Sven Swedberg, enhetschef Johan Jannert, antikvarie Jesper Clarito, arkitekt Saeid Erfan, vattenvårdshandläggare Claes Eliasson och länsjurist Linda Darestam.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Lisbeth Schultze

Jennifer Hood

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

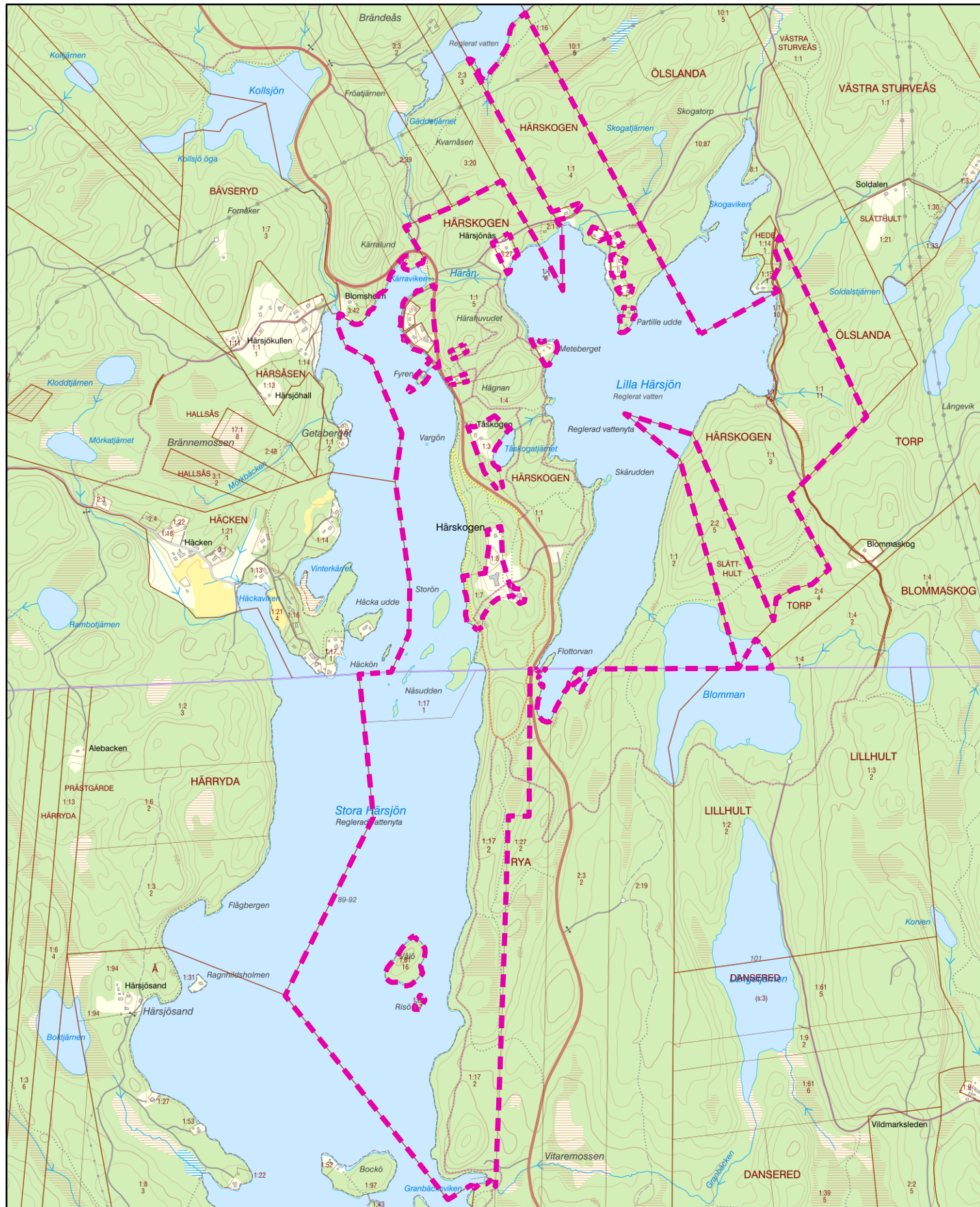
Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

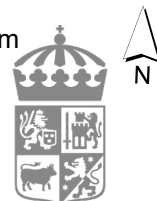

Beslutskarta
Naturreservatet Härskogen
Lerums kommun och Härryda kommun

 Reservatsgräns

Bilaga 1a
 Illustrationskarta till beslut om
 naturreservatet Härskogen
 Tillhör Länsstyrelsens beslut om
 naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
 2022-11-11, dnr 511-48439-2020

0 200 400 m

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
 © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2
Översiktskarta till beslut om
naturreservatet Härskogen
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2022-11-11, dnr 511-48439-2020

